

Peder Blomqvist, +46 8 473 3205
peder.blomqvist@vinnova.se

2021-03-21
Dnr: 2021-01543_5

Vinter



MALL FÖR TJÄNSTEBESKRIVNING

Vinnova – Sveriges innovationsmyndighet
Mäster Samuelsgatan 56, 101 58 Stockholm // Tel: 08 473 30 00 // vinnova.se

Fakturaadress: Vinnova, FE 34, 838 73 Frösön
Leveransadress: Klara Norra Kyrkogata 14
Organisationsnummer: 202100-5216

Dokumentnamn: Vinter_Ramverksvolym_4.1_v6_mall för tjänstebeskrivning

Peder Blomqvist, +46 8 473 3205
peder.blomqvist@vinnova.se

2021-03-21
Dnr: 2021-01543_5

Beskrivning av tjänsten <<Tjänst>>

version 1.0

Innehållsförteckning

Dokumentinformation	3
Syfte	3
Målgrupp	3
Metadata för datamängder	3
Begrepp och definitioner	3
Referenser	3
Kort om tjänstedesign och tjänstebeskrivning	5
Instruktion	6
Inledning (Tjänstens Profil)	7
Verksamhetssammanhang	7
Lagrum	7
Krav	7
Funktionsbeskrivning och säkerhetsmekanismer	7
Policys och tjänsteattribut	7
Tänkbara producenter och konsumenter	8
Beroenden till andra tjänster	8
Begrepp och Information	9
Begrppsmodell	9
Begrppsdefinitioner	9
Informationsutbytesmodell	9
Informationsutbytesobjekt	9
Instansbeskrivning	10
Öppettider	10
Specifika villkor för nyttjande	10
Anslutningsförfarande	10
Kontakter	10
Testtjänst	10
Tjänstens logiska gränssnitt	11
Gränssnitt: <<namn>>	11
Tjänstens tekniska gränssnitt	13
Bindning: <<namn>>	13
Exempel	14
Datafiler	14
Applikationer	14
Validering och Verifiering	15
Metodbeskrivning	15
Verktygskonfiguration	15
Verifieringsresultat	15
Dokumentadministration	16
Revisionshistorik	16
Dokumentansvarig	16

Dokumentinformation

Syfte

Syftet med dokumentet är att ge en komplett beskrivning av en tjänst genom att beskriva dess verksamhetssammanhang och uppbyggnad, inklusive information och tekniska aspekter.

Tjänstebeskrivningen är tänkt att publiceras / göras tillgänglig i en tjänstekatalog så att tjänsten kan hittas av potentiella konsumenter.

Målgrupp

Målgrupp för dokumentet är primärt roller som behöver:

- identifiera tjänster och hantering av tjänsteportfölj.
- förstå hur tjänster fungerar ur ett verksamhetsperspektiv.
- förstå informationsaspekten för tjänster och hur tjänster förhåller sig till informations och datamodeller.
- förstå hur tjänster realiserats tekniskt, både ur ett producent och konsumentperspektiv.
- förstå hur producerade tjänster ska levereras och följas upp.

Metadata för datamängder

Syftet med många tjänster är att leverera data och inom offentlig sektor omfattas även öppen data. Tjänstebeskrivningen, som beskriver metadata för tjänsten, kan därför användas som input till beskrivning av datakataloger för öppna data.

DIGG har tagit fram en svensk anpassning av DCAT-AP, kallad DCAT-AP-SE [1] som är en metadataspecifikation som syftar till att beskriva datamängder. Där det är tillämpligt finns därför referenser till klasser från DCAT-AP-SE i tjänstebeskrivningen.

Begrepp och definitioner

Begrepp som används i denna tjänst beskrivs i tabellen nedan:

Begrepp	Förklaring

Referenser

Ref. Dokumenttitel	Utgivare	Adress/Publikationsplats
--------------------	----------	--------------------------

Peder Blomqvist, +46 8 473 3205
peder.blomqvist@vinnova.se

2021-03-21
Dnr: 2021-01543_5

[1]	DCAT-AP-SE version 2.0.0	Myndigheten för digital förvaltning (DIGG)	https://docs.dataportal.se/dcat/sv/
[2]			
[3]			
[4]			
[5]			

Kort om tjänstedesign och tjänstebeskrivning

Begreppet tjänst kan betyda olika saker för olika personer. I detta dokument berörs digitala tjänster som används för att utbyta information mellan IT-system, inkluderande molntjänster, server-baserade applikationer och mobil-appar. Tjänsterna har ofta olika karakteristik beroende på vad de har för syfte. Vissa används för att tillhandahålla information från en eller flera datakällor. Dessa kallas ofta informationsutbytestjänster. Andra är mer inriktade på att stödja en verksamhetsnära dialog mellan producenten och konsumenten, s.k. processtjänster. En tredje vanlig kategori är tjänster som är specialiserade på att leverera information till användargränssnitt, exempelvis webbapplikationer eller mobil-appar. Dessa kallas ofta för UX (User eXperience) tjänster. För att IT-systemen ska kunna programmeras att tillhandahålla eller använda tjänsterna behöver tjänsterna designas och beskrivas. Designprocessen utgår oftast från ett verksamhetsbehov relaterat till samverkan mellan olika aktörer, exempelvis kund/leverantör, myndighet/medborgare, region/patient etc. Under processens gång dokumenteras resultatet i en tjänstebeskrivning vilken slutförs när tjänsten är i drift. En tjänstebeskrivning behöver alltså inte vara komplett från början utan arbetas med under flera faser i en utvecklingsinsats. En tjänstebeskrivning har flera användningsområden:

- Identifiering av tjänster och hantering av tjänsteportfölj.
- Att hitta tjänster som stödjer verksamhetens processer och funktioner.
- Hur tjänster förhåller sig till information och data som används i verksamheten.
- Hur producerade tjänster ska levereras och följas upp.
- Var man vänder sig om det uppstår problem med tjänsterna.
- Hur tjänster realiserar tekniskt, både ur producent och konsumentperspektiv.
- Exempel på data som förmedlas genom tjänster.
- Hur man kan testa tjänster.

En komplett tjänstebeskrivning innehåller följande delar:

- **Översikt:** Här ges läsaren en introduktion till vad tjänsten handlar om. Avsnittet innehåller bl.a. information om tjänstens namn/identitet och vem som tillhandahåller den.
- **Krav och verksamhetskontext:** Här beskrivs hur tjänsten är tänkt att användas och vilka krav som ställs på den. Detta kan omfatta legala krav, funktionskrav och prestandakrav.
- **Begrepp och Data:** Här definieras de verksamhetsbegrepp som används inom ramen för tjänsten och hur dessa förhåller sig till den data som utbyts mellan producent och konsument av tjänsten.

Peder Blomqvist, +46 8 473 3205
peder.blomqvist@vinnova.se

2021-03-21
Dnr: 2021-01543_5

- **Gränssnitt:** Här definieras de logiska och fysiska gränssnitt som tjänsten har, dvs hur en producent och konsument interagerar med varandra. Avsnittet är uppdelat i en teknikoberoende del och en del om de tekniska gränssytna för att möjliggöra återanvändbarhet och byte av underliggande tekniker.
- **Validering och Verifiering:** Här beskrivs hur tjänsten har verifierats tekniskt och validerats ur ett verksamhetsperspektiv. Denna information är viktig för verksamhetskritiska tjänster och tjänster som är känsliga ur ett säkerhetsperspektiv.
- **Driftinformation:** Här beskrivs information som behövs för att säkerställa tjänstens tillgänglighet och lösa eventuella IT-incidenter som relaterar till tjänsten.
- **Exempelkod:** Här kan exempelkod eller kodstubbar infogas som gör det enklare för en konsument att implementera och använda tjänsten.

Instruktion

Denna mall är relativt omfattande med syfte att täcka alla aspekter av en tjänst genom dess livscykel. Därför är det viktigt att författaren beslutar vilka delar som är applicerbara för den tjänst som arbetas med. I vissa fall är det inte nödvändigt att beskriva tjänsten i sin helhet.

Vissa element kan förutom att infogas i detta dokument också modelleras i en arkitekturmodell som går att sammanfoga med andra tjänstebeskrivningar och arkitekturbeskrivningar.

Tänk också på att det kan vara lämpligt att referera till andra källor där informationen kan hittas istället för att duplicera den i detta dokument.

Inledning (Tjänstens Profil)

Egenskap	Värde
<u>Namn</u> (dcterms:title)	
<u>Beskrivning</u> (dcterms:description)	
<u>Version</u> (owl:versionInfo)	
Livscykelstatus	
<u>Nyckelord</u> (dcat:keyword)	
Tjänstearkitekt	

Verksamhetssammanhang

[Beskriv om behov finns]

Lagrum

[Beskriv om behov finns]

Krav

[Beskriv om behov finns]

Funktionsbeskrivning och säkerhetsmekanismer

[Beskriv om behov finns]

Policys och tjänsteattribut

[Beskriv om behov finns]

Namn	Villkor	Handling	Prioritet
Här beskrivs policyns namn	Beskrivning av när policyn träder i kraft	Beskrivning av vad som ska hända när policyn aktiveras	Beskrivning av prioritet om flera policys ska värderas mot varandra
Exempel nedan			
Endast autentiserade användare	Om användare inte är auktoriserade.	Ges ingen tillgång till tjänsten.	Hög

Peder Blomqvist, +46 8 473 3205
peder.blomqvist@vinnova.se

2021-03-21
Dnr: 2021-01543_5

Avgift för låg användning	1-1000 transaktioner per dygn	Faktureras 0.002 SEK per transaktion	Låg
Avgift för hög användning	1000-10000 transaktioner per dygn	Faktureras 0.001 SEK per transaktion	Låg
Avgift för myndighetskunder	1-10000 transaktioner per dygn	Görs ingen fakturering	Medel
Användningsspärr	Fler än 10000 transaktioner per dygn	Medges ej.	Hög

Attribut	Enhet	Värde	Förklaring
Här beskrivs attributets namn	Här beskrivs hur attributet mäts	Här beskrivs värdet som gäller. Om detta värde skiljer sig åt mellan olika instanser av tjänsten så beskrivs dessa i instansbeskrivningen istället.	Här ges en förklarande beskrivning av attributet
Exempel nedan			
Genomsnittlig svarstid	Tid från anrop till svar	<2 sekunder	Genomsnittstiden för svar ska vara under värdet. Fördröjning i nätverk mellan producent och konsument omfattas ej av mätningen.
Maximal svarstid	Tid från anrop till svar	15 sekunder	Maximal tid för svar för att tjänsten ska räknas som tillgänglig.
Öppettider	Tid	Helgfri måndag-fredag kl. 8-17	Tid då tjänsten mäts och support tillhandahålls.
Medeltid mellan fel	Timmar	10 000 timmar	Fel som gör tjänsten otillgänglig, dvs. svarstiden överskrids.

Tänkbara producenter och konsumenter

[Beskriv om behov finns]

Beroenden till andra tjänster

[Beskriv om behov finns]

Peder Blomqvist, +46 8 473 3205
peder.blomqvist@vinnova.se

2021-03-21
Dnr: 2021-01543_5

Begrepp och Information

Begreppsmodell

[Infoga diagram med begrepp som används i tjänsten]

Begreppsdefinitioner

Begrepp	Definition	Exempel	Vägledning	Källa

Informationsutbytesmodell

[Infoga diagram med informationsutbytesobjekt som används i tjänsten]

Informationsutbytesobjekt

Informationsutbytesobjekt	Beskrivning

Peder Blomqvist, +46 8 473 3205
peder.blomqvist@vinnova.se

2021-03-21
Dnr: 2021-01543_5

Instansbeskrivning

Egenskap	Värde
Tjänstproducent (dcterms:publisher)	
Organisationsnummer	
Telefon - organisation	
Hemsida	
URI till tjänsten	

Öppettider

[Beskriv om behov finns]

Specifika villkor för nyttjande

[Beskriv om behov finns]

Anslutningsförfarande

[Beskriv om behov finns]

Kontakter

[Beskriv om behov finns]

Kontaktinfo	
Typ (rdf:type)	Individ Organisation
Namn (vcard:fn)	
Telefon (vcard:hasTelephone)	
E-post (vcard:hasEmail)	

Förvaltningsobjekt

[Förvaltningsobjektets namn]

Testtjänst

[Beskriv om behov finns]

Tjänstens logiska gränssnitt

Egenskap	Värde
URI till information om tjänsten	

Gränssnitt: <<namn>>

Egenskap	Värde
<u>Namn</u> (dcterms:title)	
<u>Beskrivning</u> (dcterms:description)	
<u>Åtkomsträttigheter</u> (dcterms:accessRights)	Begränsad Ej Offentlig Publik

Operationer

[Beskriv om behov finns]

Operation	Beskrivning	Förutsättning	Meddelande	Multiplicitet	Riktning
Här beskrivs operationens namn	Beskrivning av operationen.	Förutsättningar som måste vara uppfyllda innan operationen kan utföras.	Namn på meddelande som ges som input eller output till operationen.	Hur många instanser av meddelandet som kan ges som input.	In eller Ut, sett ur producentens perspektiv.
Exempel nedan					
hämtaFöretagsinformation	Operation för att hämta information om aktiebolag och enskilda firmor.	Inga specifika.	Företagsfilter	0..1	In
			Företagsinformation	1..1	Ut
			Meddelande	1..*	Ut

Meddelanden

[Beskriv om behov finns]

Meddelande	Beskrivning	Informations- utbytesobjekt	Länk
Meddelandets namn	Beskrivning av meddelandet	Infoutbytesobjektets namn	URI till detaljerad beskrivning av infoutbytesobjektet
Exempel nedan			
Företagsfilter	Filter för sökning av företag.	Företagsnamn	https://uppgiftskrav.bolagsverket.se/gu/
		Arbetsställe	https://uppgiftskrav.bolagsverket.se/gu/

Interaktionsmönster

[Beskriv om behov finns]

Informationsmodell

[Beskriv om behov finns]

Attribut	Format	Mult	Beskrivning	Värdeområde	Regler
OverskottAvTjänst	BEL	1..1	Överskott av tjänst		I SEK.
Grundavdrag	BOOL	1..1	Anger om grundavdrag är gjort.	Sant=avdrag gjorda, falskt=avdrag inte gjorda	

Dataaktualitet

[Beskriv om behov finns]

Informationsutbytesobjekt	Dataaktualitet	Ursprungssystem
Skattebesked	Hög	Egen
Skattekontor	Låg	Basinfo
Räkenskapsår	Hög	Egen
Inkomstår	Hög	Egen
Fysiker	Låg	Basinfo
Juridiker	Låg	Basinfo

Hög=direkt ifrån källan synkront.

Mellan= direkt ifrån källan asynkront.

Låg = inladdning varje natt.

Peder Blomqvist, +46 8 473 3205
peder.blomqvist@vinnova.se

2021-03-21
Dnr: 2021-01543_5

Tjänstens tekniska gränssnitt

Egenskap	Värde
URI till bindningsbeskrivning	

Bindning: <<namn>>

[Beskriv om behov finns]

Protokoll

[Beskriv om behov finns]

Dataschema

Fysisk entitet	Informationsutbytesobjekt (Logisk entitet)
Entitet 1	Informationsutbytesobjekt 1
Entitet 2	Informationsutbytesobjekt 2

Peder Blomqvist, +46 8 473 3205
peder.blomqvist@vinnova.se

2021-03-21
Dnr: 2021-01543_5

Exempel

Datafiler

[Beskriv om behov finns]

Applikationer

[Beskriv om behov finns]

Peder Blomqvist, +46 8 473 3205
peder.blomqvist@vinnova.se

2021-03-21
Dnr: 2021-01543_5

Validering och Verifiering

Metodbeskrivning

Verktygskonfiguration

Verifieringsresultat

Peder Blomqvist, +46 8 473 3205
peder.blomqvist@vinnova.se

2021-03-21
Dnr: 2021-01543_5

Dokumentadministration

Revisionshistorik

Datum	Dokument- version	Beskrivning	Signatur

Dokumentansvarig

Ansvarig för detta dokument och dess innehåll är <<XXX>. Synpunkter eller frågor med anledning av dokumentet lämnas till <<YYY>.

Dokumentets filnamn är Tjänstebeskrivning_ZZZ.doc.